

MEGEMLÉKEZÉS

a Görömbölyi Református Egyházközség anyaegyházközséggé válásának 400. évfordulóján

Uram, te voltál hajlékunk nemzedékről nemzedékre. (Zsolt.90,2.)

Ebben az esztendőben Görömbölyön több megemlékezés is volt, ezeken előadások, beszámolók hangzottak el.

Hallhattunk arról, hogy ez a hely már nagyon korán lakott volt, amiről a Kereszthegy barlangjában talált őskori leletek tanúskodnak. Majd későbbi benépesedésről, újra betelepítésekről is szoltak előadások.

Hallhattunk azokról az eseményekről, amelyek nyomán időről időre elnéptelenedett ez a hely, hadi eseményekről, pusztító járványokról.

Megismerhettük ennek a helynek azon adottságait, melyek egykor híressé tették; szőlőtermelés, kiváló pincéiben híres borászat, kiváló minőségű téglá és tetőcserép gyártás.

Mai megemlékezésünkön a figyelmünket azonban másra irányítjuk. Az az időszak pedig, amelyről megemlékezünk, az nem egy rövid időszak, vagy egyszeri esemény felidézése. Történelmi korokon átívelő, történelmi korokban történő munkálkodásra figyel. Aki pedig szüntelenül munkálkodik, az a történelem Ura, a teremtett mindenség Ura, a mi Istenünk. Erről az Úrról pedig mi is úgy teszünk vallást, mint az előttünk járó sok-sok nemzedék: Uram, te voltál hajlékunk, nemzedékről nemzedékre. Arról írásos emlékeink vannak, hogy Istenünk, Fiában Krisztusban ezen a helyen is gyermekeivé hívott el egy közösséget, egy gyülekezetet.

Ez a közösség – a feljegyzések szerint – 1544-ben a török dúlása során a falu elpusztulásával megsemmisült. Ugyanezen feljegyzés arról is említést tesz, hogy Görömböly újránépesítő lakói már református vallásúak voltak. Az újránépesítés időpontjáról nincs pontos adatunk, de a Miskolc reformációjáról szóló dolgozatból arra következtethetünk, hogy az 1560-as években már bizonyosan a református felekezethez tartozott a falu lakossága. Eszerint Miskolc reformációjának biztos adata 1566-hoz kapcsolható, és a környéken Borsodban szinte valamennyi jelentősebb településen már legalább egy évtizede protestáns lelkészekről tudunk. A hely lakóiról a Borsod Vármegye településeinek leírása arról szól, hogy a XVI. Században lakói magyarok, ebből a korból származó bírói is mind magyarok. Ez a leírás beszél arról is, hogy a prototestantizmus hamar elterjedt Görömbölyön, de a község eleinte Csaba leányegyháza volt, 1612-ben azonban önálló egyházzá lett. Ezt az adatot a Magyar Katolikus Lexikon is megerősíti, mely szerint Görömböly 1612-ben önálló református egyházközség. Ez az időszak egyes feljegyzések szerint 100, mások szerint 99 esztendőn át tartott. A megyei településeket leíró munka szerint a lassan fejlődésnek induló községet a XVIII. század elején az Európaszerte pusztító pestis tönkretette. Ennek az időpontját a leírások nem egyértelműen adják. Van ahol 1709-1710 olvasható. Máshelyen 1710-1711 kérdőjelekkel, a Katolikus Lexikon is kérdőjellel tünteti fel ezt az adatot. Azt már tudjuk, hogy az újratelepítés 1712-ben rutén, majd szlovák telepésekkel történik, és ez Görömböly történelmének következő 300 évében meghatározóvá válik. Arról is vannak adatok, hogy ebben az időszakban is, ha nem a települést meghatározó számban, de jelen vannak a reformátusok, van olyan év, az 1746-os esztendő, melynek összeírása szerint csupán egy református lakik a községben. A II. világháború után egyre nagyobb számban jelen a településen a reformátusok, és 1958-tól napjainkig anyaegyházközségként vannak jelen Görömböly életében.

Ma ezen események közül elsőrenden arra az eseményre emlékezünk, amikor a gyülekezetek Ura annyira megerősítette ezt a közösséget, hogy 400 évvel ezelőtt, 1612-ben anyaegyházközséggé válhatott. Erről a megerősítésről tanúskodnak a későbbi esztendők egyházlátogatási jegyzőkönyvei is, melyek közül az egyik arról szól, hogy az itt szolgáló prédikátor hűségesen, és a tudományokban jártasan végzi szolgálatát, ezért jó minősítést

szerez, másik adat pedig arról tesz említést, hogy a gyülekezet megfelelő módon gondoskodik a prédikátor ellátásáról, valamint a gyülekezet javairól.

A mai megemlékezésnek a meghatározója a hálaadás. Ez a hálaadás pedig azért lehetséges, mert az élet Ura gondoskodott arról, hogy ne csak több évszázaddal ezelőtt, hanem ma is éljenek ezen a helyen olyan emberek, akik az Őt követő úton járnak. Ma, a reformáció hetében is élnek itt olyan keresztyének, akik a reformáció örökösei, akik ugyanazt a hitvallást vallják, ugyanazt a Bibliát tartják hitük és életük zsinórmértékének, és ugyanannak az ígéretnek a beteljesedésére várnak, mint azok, akik 400 évvel ezelőtt meghatározták Görömböly életét.

Mondhatnánk azt is, hogy előtte is, és utána is gyakran fordultak elő olyan időszakok Görömböly történetében, amelyek arról szólnak, hogy kipusztul, elnéptelenedik ez a hely. Kérdezhetnénk, hogy talán az élet Ura elfordította arcát felőlünk, azért történhettek meg mindezek? Mi erről egyrészt azt gondoljuk, hogy olyan titok, amit mi megfejteni nem tudunk, másfelől nem elfeledkezve a nemzeti imádságunkban megfogalmazottakról, valljuk; „Hajh, de bűneink miatt Gyúlt harag kebledben ...”

Azt is valljuk, hogy Urunk irántunk való kegyelmének jele az, hogy ma itt élünk, itt ünnepeket ünnepelhetünk, emlékezve az Ő elhívó szeretetére, megtartó kegyelmére, és részesei lehetünk naponként megtapasztalt áldásainak. Ezen a hálaadó napon a mi vallástételünk is ugyanaz, ami a reformáció népének meghatározó vallástétele volt: Egyedül Istené a Dicsőség. (SDG) Miskolc-Görömböly, 2012.10.28.